

Η Ορολογία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο – Μια σύγχρονη προσέγγιση

Ροδόλφος Μασλίας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει την πιο μεγάλη μεταφραστική μηχανή στον κόσμο, αφού παράγει νομοθετικό έργο σε 23 γλώσσες που έχουν την ίδια νομική ισχύ.

Το μεταφραστικό αυτό έργο παράγει και παράγεται με μια πολύ εκτεταμένη ορολογία που καλύπτει κάθε επιστητό και απαιτεί πλήρη ευθυγράμμιση και επίπεδο αξιοπιστίας αντίστοιχο με τον όγκο και την πολυπλοκότητα της ευρωπαϊκής νομοθεσίας που υπερέχει του εθνικού δικαίου 27 χωρών.

Από την αρχή του 21ου αιώνα, η ορολογία αυτή καταγράφεται σε μια ενιαία βάση δεδομένων που τροφοδοτείται από χιλιάδες μεταφραστές όλων των Οργάνων της ΕΕ, υπόκειται σε ένα σύνθετο σύστημα ενημέρωσης και διαχείρισης και είναι δημόσια με 8,5 εκατομμύρια όρους και μέσο όρο 3.500 επισκεπτών την ώρα από όλο τον κόσμο.

Καθένα από τα Όργανα που μετέχουν στη διαδραστική αυτή προσπάθεια, διαθέτει μια υπηρεσία συντονισμού της ορολογίας που παράγεται σε κάθε γλώσσα.

Το νεότερο από τα τμήματα αυτά είναι αυτό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που ιδρύθηκε μόλις πριν από τρία χρόνια και επέλεξε μια πρωτότυπη προσέγγιση στηριζόμενη σε σύγχρονα λογισμικά, σε πρωτοποριακές μεθόδους επικοινωνίας και στη συνεργασία με ακαδημαϊκούς και άλλους σημαντικούς οργανισμούς ορολογίας από όλο τον κόσμο.

Η παρουσίαση στο συνέδριο της ΕΛΕΤΟ θα περιλαμβάνει μια περιγραφή της οργάνωσης της ορολογίας σε όλα τα Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κύριο άξονα τη βάση δεδομένων ΙΑΤΕ, το πρωτοποριακό μοντέλο της λειτουργίας της υπηρεσίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και μια ενδεικτική περιγραφή σχεδίων που ανοίγουν δυνατότητες συνεργασιών με φορείς ορολογίας.

Terminology in European Parliament – A modern approach

Rodolfo Maslias

ABSTRACT

The European Union has the greatest "translation engine" in the world, producing legal texts in 23 languages being all legally binding.

The translation is producing and using a very extensive terminology that covers all fields and requires complete alignment and a high level of reliability corresponding to the volume and complexity of European legislation which is taking precedence over national legislation of 27 countries.

Since the beginning of the 21st century, this terminology is recorded in a single database ΙΑΤΕ, powered by thousands of translators of all EU Institutions, subject to a complex system of updating and

management and with a public version containing 8.5 million validated terms registering an average rating of 3500 hits per hour from all over the world.

Each of the Institutions participating in this interactive effort, has a service which is coordinating the terminology work produced in each language.

The youngest of these services is the one of the European Parliament, which was established only three years ago and has chosen an original approach based on modern software, innovative methods of communication and cooperation with academic institutions and other key terminology bodies in the world.

The presentation at the conference of ELET0 will include a description of the organization of terminology work in all Institutions of the European Union focusing on the database IATE, the pioneering model of the operation of the respective Unit of the European Parliament and a description of projects that open possibilities for cooperation with international and national terminology entities.

Εισαγωγή

Η Ευρωπαϊκή Ένωση νομοθετεί σε 24 επίσημες γλώσσες. Κάθε νομοθετική πράξη σε κάθε γλώσσα υπέχει θέση πρωτοτύπου και προσβάλλεται ενώπιον εθνικών και ευρωπαϊκών δικαστηρίων. Πολλά νομοθετήματα υπερέρχουν των εθνικών νόμων.

Η γλωσσική μηχανή των Ευρωπαϊκών Οργάνων χρησιμοποιεί πάνω από 500 συνδυασμούς και αριθμεί χιλιάδες μεταφραστές και χρειάζεται μια συνεχή προσαρμογή στις συνεχώς μεταβαλλόμενες νομοθετικές διαδικασίες και στη συνεχή εξέλιξη των υποστηρικτικών μέσων.

Μέσα στο πλαίσιο αυτό υπήρξε μια σταδιακή συνειδητοποίηση της σημασίας της ορολογίας. Παράλληλα με την ανάπτυξη των διοργανικών μνημών μετάφρασης (Euramis) ενοποιούνται σε μία ενιαία βάση ορολογίας, την IATE (προϊόν ελληνικής εταιρίας) οι μέχρι τότε χωριστές συλλογές των Οργάνων όπως το Eurodicautom της Επιτροπής και η Euterge του Κοινοβουλίου.

Το 2008, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφάσισε να ιδρύσει ένα τμήμα για το συντονισμό της ορολογίας που παράγεται στα μεταφραστικά τμήματα.

Κύριο μέλημα της υπηρεσίας είναι η συνεισφορά του Κοινοβουλίου στη βάση IATE: η εισαγωγή νέων όρων που αποθηκεύονται από τους μεταφραστές είτε απευθείας είτε μέσω ενός macro που επιτρέπει την τάχιστα καταγραφή του αποτελέσματος κάθε αναζήτησης. Η

συντήρηση, η ενημέωση ορισμών και αναφορών και η συμπλήρωση όρων σε όλες τις γλώσσες, καθώς και ο συντονισμός της επικύρωσης των όρων που τους εισάγει αυτομάτως στη δημόσια έκδοση του IATE. Αυτή περιέχει 8,5 εκατομμύρια όρους και έχει μέσο όρο 3.500 αναζητήσεις την ώρα από όλο τον κόσμο.

Ο δεύτερος σημαντικότερος τομέας δραστηριοτήτων είναι τα υποστηρικτικά λογισμικά όπως τα term extractors και η επικοινωνία με μια πολύ έντονη και συνεχή παρουσία στο εσωτερικό δίκτυο (intranet). Επειδή ακριβώς οι ιστοσελίδες των υπηρεσιών των Οργάνων της ΕΕ είναι προσπελάσιμες μόνο σε εσωτερικά δίκτυα, το Τμήμα Ορολογίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δημιούργησε μια δημόσια ιστοσελίδα με βασικές πληροφορίες και υλικό για τις ανάγκες των εξωτερικών συνεργασιών του με εκατοντάδες πανεπιστήμια και άλλους φορείς του τομέα της Ορολογίας.

Το σύστημα διοργανικής συνεργασίας στο πλαίσιο της IATE (consolidation)

Η τροφοδότηση και συντήρηση της βάσης δεδομένων που συγκεντρώνει την ορολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (IATE) πρέπει αναγκαστικά να συμβαδίζει με τα πολύπλοκα στάδια της νομοθετικής διαδικασίας, στην οποία τα τρία νοθετικά Όργανα παρεμβαίνουν επανειλημμένα και με διάφορους τρόπους, με σχέδια, τριμερή διάλογο, διορθώσεις σε διάφορα επίπεδα, παρεμβάσεις νομομαθών, τροπολογίες, ψηφοφορίες σε κοινοβουλευτικές επιτροπές και εν τέλει στην Ολομέλεια του Κοινοβουλίου.

Το Όργανο που δημιουργεί την αρχική εγγραφή (primary entry) κατέχει την ιδιοκτησία της. Οι προσθήκες που γίνονται από άλλα Όργανα επιτρέπονται και αναφέρουν το αντίστοιχο Όργανο, αλλά κάθε συγχώνευση ή διαγραφή προϋποθέτει συνεννόηση μεταξύ των Οργάνων. Η διαδικασία αυτή είναι μοναδική, καθότι ξεκινάει από την επεξεργασία των όρων (απόδοση, ορισμός, πηγή) σε κάθε γλώσσα από τα μεταφραστικά τμήματα του κάθε Οργάνου, συντονίζεται από τις υπηρεσίες Ορολογίας του κάθε Οργάνου που αναλαμβάνουν και τη «διαπραγμάτευση» για τους λίγους όρους που προκαλούν αντικρουόμενες απόψεις ως προς κάποιο από τα στοιχεία της εγγραφής. Η βάση δεδομένων διοικείται από μια διοργανική ομάδα διαχείρισης που προεδρεύει εκ περιτροπής κάποιο από τα Όργανα που συμμετέχουν στο IATE και τη χρηματοδότησή του. Την περίοδο αυτή προεδρεύει το Κέντρο Μετάφρασης που εξυπηρετεί όλες τις εξειδικευμένες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (agencies) όπως το CEDEFOP που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη. Στο Κέντρο Μετάφρασης στεγάζεται και η ομάδα τεχνικών που ασχολείται με την τεχνική συντήρηση και διαρκή βελτίωση της βάσης σύμφωνα με τις προτεραιότητες που ορίζει η ομάδα διαχείρισης. Το Τμήμα Ορολογίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συλλέγει διαρκώς τις παρατηρήσεις και τις υποδείξεις των άνω των 100 ορολόγων από τα 23 μεταφραστικά τμήματα και διοργανώνει

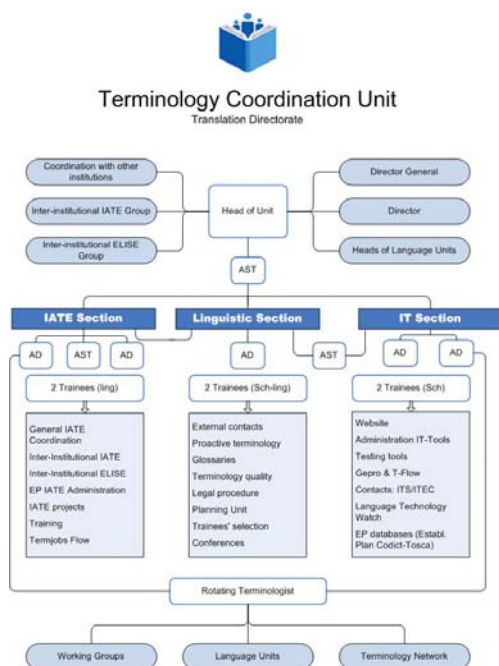
με την τεχνική ομάδα συνεδριάσεις όπου τα προβλήματα καταδεικνύονται με την πραγματική χρήση της βάσης σε υπολογιστές (hands-on sessions).

Τα Όργανα που μετέχουν και συγχρηματοδοτούν τη βάση ΙΑΤΕ είναι τα τρία νομοθετικά Όργανα, Επιτροπή, Συμβούλιο και Κοινοβούλιο, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η Επιτροπή Περιφερειών, το Ελεγκτικό Συνέδριο και το Κέντρο Μετάφρασης. Συνεργάζονται επίσης και προσφέρουν ειδικές συλλογές το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα επεξεργάζονται μεγάλες συλλογές ορολογίας σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές. Ιδιαίτερα είχε βοηθήσει τη μετάφραση των αμέτρητων σελίδων με εξειδικευμένη ορολογία που είχαν προκύψει με την ξαφνική εμφάνιση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης το 2008, η διάθεση από την ΕΚΤ μιας συλλογής σχετικής ορολογίας σε όλες τις γλώσσες που είχε προκύψει σε συνεργασία με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Ένα άλλο παράδειγμα είναι η συνεργασία του ΔΕΚ με τις κρατικές δικαστικές αρχές για την κατάρτιση συλλογών ορολογίας που θα ενταχθούν στο ΙΑΤΕ, με βάση τη νομολογία των διαφόρων κρατών μελών. Ειδικό ενδιαφέρον παρουσιάζει εδώ και ένα επιπλέον κριτήριο στην κάθε εγγραφή που επισημαίνει τη διαφορά χρήσης ενός όρου στην ίδια γλώσσα ανάλογα με το εθνικό σύστημα. Διαφέρει συχνά ο όρος που χρησιμοποιείται στην ελληνική και την κυπριακή νομολογία ή στη γερμανική και την αυστριακή.

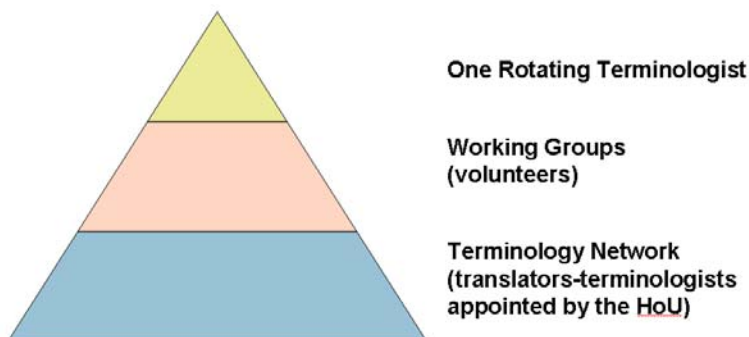
Έσχατον αλλ' ουχ ήττον, πολύ σημαντική είναι η συμβολή (υπό το συντονισμό του Κέντρου Μετάφρασης) όλων των θεματικών υπηρεσιών της ΕΕ. Μπορούμε να αναφέρουμε ως ένα άρτιο παράδειγμα τη βάση δεδομένων ΟΗΙΜ που έχει προσφέρει η Υπηρεσία Εμπορικών Σημάτων που εδρεύει στο Αλικάντε.

Η Οργάνωση της Ορολογίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Το Τμήμα άρχισε το 2008 με τρεις μόνιμους υπαλλήλους και λόγω της μεγάλης δυσκολίας στη δημιουργία νέων θέσεων στα Κοινοτικά Όργανα, πέτυχε τη διάθεση των πιο ειδικευμένων σε θέματα ορολογίας από τους περίπου 60 ασκούμενους της Γενικής Διεύθυνσης Μετάφρασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που επιλέγονται μέσα από χιλιάδες αιτήσεις. Η άσκηση διαρκεί τρεις μήνες και μπορεί να παραταθεί για άλλους τρεις. Σε δύο χρόνια το Τμήμα συμπληρώθηκε με υπαλλήλους που επελέγησαν με εσωτερικές ανοιχτές διαδικασίες για συγκεκριμένες αρμοδιότητες και κατέληξε στο εξής οργανόγραμμα:

Η συνεργασία με τα τμήματα στηρίζεται 1) στο δίκτυο 100 ορολόγων (διορισμένων από τους προϊσταμένους τους) που αναλαμβάνουν και τις εργασίες ορολογίας που αποστέλλονται από το Τμήμα Ορολογίας στα μεταφραστικά τμήματα με φύλλα πορείας μέσω της Υπηρεσίας Προγραμματισμού (Planning), 2) ομάδες εργασίας εθελοντών για συγκεκριμένα σχέδια και 3) σε έναν μεταφραστή που αποσπάται στο Τμήμα για τρεις μήνες και αναλαμβάνει το συντονισμό της συνεργασίας με τα μεταφραστικά τμήματα και τον εντοπισμό των βέλτιστων πρακτικών:

Το Τμήμα Ορολογίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ετοιμάζει σχέδια σε ειδικούς τομείς, στα οποία συμμετέχουν οι ασκούμενοι όλων των γλωσσικών τμημάτων που διαθέτουν δύο

εβδομάδες από την τρίμηνη άσκησή τους στην Ορολογία. Τους ασκούμενους αυτούς συντονίζουν οι ασκούμενοι της Υπηρεσίας μας υπό την καθοδήγηση του μόνιμου προσωπικού, εμπλουτίζοντας έτσι την εμπειρία τους και με οργανωτικά καθήκοντα. Την ποιότητα της εργασίας των ασκούμενων στην κάθε γλώσσα ελέγχουν οι εκάστοτε ορολόγοι, προτού οι όροι κατατεθούν μετά την επεξεργασία και επικύρωσή τους στην Υπηρεσία μας που αναλαμβάνει την εισαγωγή τους στη βάση IATE. Το μεγαλύτερο από τα σχέδια αυτά είναι η τελειοποίηση της ορολογίας που αφορά τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, ενός τομέα του οποίου την ευθύνη έχει αναλάβει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Άλλα σχέδια αφορούν την οικονομική ορολογία, τη φορολογία, το κληρονομικό δίκαιο, το περιβάλλον, τομείς που πραγματεύονται πολλά από τα κείμενα που μεταφράζει το Κοινοβούλιο στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας. Παράλληλα προσφέρονται στους ασκούμενους και δύο σχέδια περισσότερο τεχνικής φύσεως, το IATE Feeding Project που συνίσταται στην αναζήτηση μέσα στο Eurflex των συλλογών ειδικών όρων και των ορισμών τους που περιέχονται στις νομοθετικές πράξεις, της εισαγωγής τους σε όλες τις γλώσσες σε «ευθυγραμμισμένους» πίνακες με σκοπό τη συμπλήρωση των νέων γλωσσών που λείπουν από τις εγγραφές που έχουν γίνει στο IATE πριν από το 2004. Επίσης, το Term Extraction Project επιτρέπει τη χρησιμοποίηση και αξιολόγηση των διαφόρων λογισμικών αυτόματης αναζήτησης ορολογίας που συνδυάζουν στατιστικά και γλωσσικά κριτήρια.

Τα μεταφραστικά τμήματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μετέφρασαν το 2010 συνολικά 1,5 εκατ. σελίδες σε όλες τις γλώσσες, που αντιστοιχούν σε περισσότερες από δέκα σελίδες ημερησίως για κάθε μεταφραστή. Η κατανομή του φόρτου εργασίας δεν είναι σταθερή, αλλά γνωρίζει αυξομειώσεις που σχετίζονται άμεσα με την πορεία του κοινοβουλευτικού έργου, τις συνόδους Ολομελείας στο Στρασβούργο, τις «μικρές» συνόδους στις Βρυξέλλες, τις συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών και των πολιτικών ομάδων. Συνακόλουθα, υπάρχουν περίοδοι υψηλού φόρτου εργασίας με πληθώρα επειγόντων κειμένων, οι δε προθεσμίες είναι πάντοτε απόλυτα επιτακτικές, αφού κανένα κείμενο δεν μπορεί να ψηφιστεί σε κανένα διαβουλευτικό σώμα εάν δεν διατίθεται σε όλες τις γλώσσες.

Μια σημαντική υπηρεσία που προσφέρει για την αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων το Τμήμα Ορολογίας είναι η προκαταρκτική προετοιμασία εξειδικευμένων φακέλων, («proactive terminology»): Παρακολουθώντας - μέσω της συνεργασίας με διάφορες υπηρεσίες που συνδέονται με το νομοθετικό έργο - την πορεία των διαδικασιών συναπόφασης, το Τμήμα μας εντοπίζει πολύ πριν την αποστολή τους στη μετάφραση, τα σχέδια των νομοθετικών πράξεων που έχουν εξειδικευμένη ορολογία και αναμένεται να προκαλέσουν μεγάλο αριθμό τροπολογιών και γνωμοδοτήσεων. Για το καθένα από αυτά τα

«καυτά» πολιτικά θέματα, η ομάδα IATE του Τμήματος προετοιμάζει σε συνεργασία με τους Ορολόγους των Τμημάτων «ηλεκτρονικούς φακέλους» που περιέχουν συνδέσμους με εξειδικευμένα γλωσσάρια, παλαιότερα κείμενα πάνω στο ίδιο θέμα, ενδεχομένως άρθρα που περιέχουν παρόμοια ορολογία και τα σημαντικότερα σχετικά νομοθετικά κείμενα που ισχύουν ήδη στα κράτη μέλη. Οι φάκελοι αυτοί αναρτώνται στην εσωτερική ιστοσελίδα και είναι διαθέσιμοι στα μεταφραστικά τμήματα. Μέσω ενός λογισμικού που φέρει το όνομα του Πλάτωνα, το υλικό αυτό συνδέεται με το αυτόματο σύστημα ροής μεταφράσεων και κάθε μεταφραστής λαμβάνει το σύνδεσμο προς το υλικό που τον ενδιαφέρει με το φύλλο πορείας του κειμένου που του δίδεται για μετάφραση. Προς τελειοποίηση αυτής της υπηρεσίας επιδιώκουμε την πρόσβαση στα πρώιμα στάδια των πρωτοτύπων, ώστε με τη χρησιμοποίηση των λογισμικών να παράγουμε καταλόγους των σημαντικών όρων που περιέχουν, να ελέγχουμε εάν υπάρχουν στη βάση IATE, οπότε να τους ελέγχουμε και να τους ενημερώνουμε και να ετοιμάζουμε αυτούς που δεν υπάρχουν, ζητώντας τη μετάφραση από όλα τα μεταφραστικά τμήματα ώστε να τους εισάγουμε πλήρεις στη βάση δεδομένων προτού εμφανιστούν στα προς μετάφραση κείμενα.

Η επικοινωνία – καινοτόμες πρωτοβουλίες

Αυτό που ξεχωρίζει την Ορολογία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τα αντίστοιχα τμήματα των άλλων Οργάνων, είναι η χρησιμοποίηση της επικοινωνίας εντός και εκτός Κοινοβουλίου για την αύξηση της παραγωγής ορολογίας. Η εσωτερική ιστοσελίδα του τμήματος αποτελεί ένα πολύ εύχρηστο και χρήσιμο εργαλείο για τη συνεχή επικοινωνία, ενημέρωση και παρότρυνση των ορολόγων και μεταφραστών. Κάθε Δευτέρα πρωί, η εβδομάδα ξεκινάει με μια εσωτερική συνεδρίαση όπου κάθε τομέας εισηγείται ένα θέμα σχετικό με τη δραστηριότητά του που θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα αυτή, αλλά και στη γενική σελίδα της Γενικής Διεύθυνσης Μετάφρασης. Επίσης αποφασίζεται ποιες από τις επί μέρους δραστηριότητες θα ανακοινωθούν και με μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις διάφορες ομάδες αποδεκτών. Στη συνεδρίαση αυτή αναλύεται και η επισκεψιμότητα της εσωτερικής και της εξωτερικής ιστοσελίδας (<http://termcoord.wordpress.com/>) και προσαρμόζεται η πολιτική μας αναλόγως. Πέρα από τα θέματα που αφορούν καθαρά την ορολογία και τη βάση IATE, υπάρχουν ενδιαφέροντα κεφάλαια στην ιστοσελίδα, όπως συζητήσεις πάνω σε θέματα ετυμολογίας, συστάσεις βιβλίων που αφορούν την ορολογία ή τη μετάφραση, κ.λπ. Για την παρακολούθηση της επικαιρότητας στον τομέα μας, έχουμε δημιουργήσει μια ηλεκτρονική εφημερίδα που ενημερώνεται καθημερινά αυτομάτως με τη χρησιμοποίηση των κατάλληλων λέξεων κλειδιών και σε ένα πλαίσιο δομής και εμφάνισης που έχουμε προκαθορίσει, με ό,τι γράφεται στο διαδίκτυο και αφορά θέματα που

ενδιαφέρουν τόσο εμάς όσο και τους μεταφραστές.

Η ανάγκη δημιουργίας μιας εξωτερικής ιστοσελίδας προέκυψε από την πληθώρα των συνεργασιών μας με πανεπιστήμια και φορείς ορολογίας ανά τον κόσμο και περιλαμβάνει μόνο τις πληροφορίες που χρησιμεύουν για την αμοιβαία αυτή συνεργασία.

Παράλληλα, κάθε χρόνο γίνεται μια εκστρατεία ευαισθητοποίησης των μεταφραστών για την ορολογία. Η περυσινή εκστρατεία αναφερόταν στην καταγραφή της ορολογίας με όρους ανακύκλωσης, ενώ φέτος στη συμβολή της ορολογίας στην ποιότητα της μετάφρασης. Επίσης, ανά δίμηνο δημοσιεύεται ένα έντυπο ενημερωτικό δελτίο που παρουσιάζει τις σημαντικότερες δραστηριότητες.

Το δεύτερο κομμάτι της επικοινωνιακής μας πολιτικής είναι η διατήρηση και συνεχής επέκταση ενός δικτύου συνεργασίας μας με τμήματα Πανεπιστημίων και φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που ασχολούνται άμεσα ή έμμεσα με την ορολογία σε διάφορες χώρες. Η συνεργασία αυτή περιλαμβάνει ανταλλαγή υλικού ορολογίας, παρουσιάσεις σε μικρότερες ή μεγαλύτερες ομάδες σπουδαστών και ερευνητών στο Λουξεμβούργο, συμμετοχή και παρουσιάσεις σε συνέδρια και σε πανεπιστήμια στο εξωτερικό, αμοιβαία σύνδεση ιστοσελίδων, αμοιβαίες συστάσεις για άσκηση ή απασχόληση εξειδικευμένων συναδέλφων, συνεργασία για τη διοργάνωση των ειδικών σεμιναρίων που διοργανώνουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αλλά ακόμα και εξωτερικές συνεργασίες για ειδικά έργα στη βάση δεδομένων IATE και συνεργασία για λογισμικά και κοινές δοκιμές τους.

Δύο ενδιαφέροντα παραδείγματα τέτοιων εξωτερικών συνεργασιών είναι αυτά με τα Πανεπιστήμια του Τορίνο και της Άγκυρας.

Το Τμήμα Ορολογίας της Νομικής Σχολής του Τορίνο αναλαμβάνει το συντονισμό αντίστοιχων τμημάτων σε όλες τις χώρες της ΕΕ για να επιμεληθεί μιας συλλογής όρων από το κεφάλαιο του Δικαίου των Καταναλωτών στο ΙΑΤΕ. Οι όροι αυτοί θα τελειοποιηθούν και μετά από την έγκριση της Διαχειριστικής Επιτροπής θα αντικαταστήσουν τις εγγραφές που υπάρχουν σήμερα. Η πρωτοβουλία αυτή αποτελεί μια πρότυπη συνεργασία που μπορεί να αποτελέσει το μοντέλο για μελλοντικές εξωτερικές συνεργασίες.

Το Πανεπιστήμιο της Άγκυρας αναλαμβάνει να ελέγξει την τουρκική απόδοση και τα λοιπά στοιχεία στους όρους που περιέχει ήδη στην τουρκική γλώσσα η βάση ΙΑΤΕ (δεν είναι προσπελάσιμες στη δημόσια έκδοση που εμφανίζει μόνο τις επίσημες γλώσσες). Επίσης, σε πιλοτική βάση, οι φοιτητές του αναλαμβάνουν να μεταφράσουν τους όρους του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

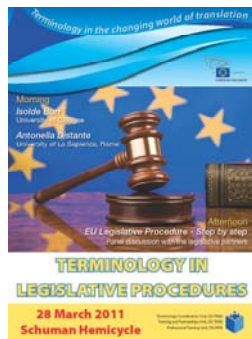
Το Τμήμα μας υποστηρίζει και διαμορφώνει στο πλαίσιο της διοργανικής διαχειριστικής επιτροπής τέτοιες πρωτοποριακές συνεργασίες που δίνουν την ευκαιρία σε φοιτητές και οργανώσεις ορολογίας να εργαστούν πάνω στην ΙΑΤΕ προς αμοιβαίο όφελος.

Τον Μάιο υποβάλαμε μια πλήρη πρόταση για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό της εξωτερικής έκδοσης της βάσης με στόχο την αύξηση της επισκεψιμότητάς της στο πλαίσιο της σημερινής αυξημένης προσφοράς βάσεων ορολογίας στο διαδίκτυο. Εργαζόμαστε προς την κατεύθυνση μιας μεγάλης πύλης με έναν προδήλως ευρωπαϊκό τίτλο που θα παρέχει τις γενικές πληροφορίες για το έργο που επιτελείται στον τομέα μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θα περιλαμβάνει ως βάση δεδομένων την ΙΑΤΕ και ως φόρουμ επικοινωνίας το εσωτερικό σήμερα διοργανικό σύστημα ELISE που συνδέει αυτομάτως με τα υπό επεξεργασία νομοθετήματα όλους τους εμπλεκόμενους (μεταφραστές, νομικούς αναθεωρητές, συντάκτες και διοικητικούς). Υποβάλαμε συγκεκριμένες προτάσεις για την τεχνική βελτίωση της βάσης για να ανταποκρίνεται στα νέα δεδομένα του διαδικτύου.

Τα σεμινάρια

Το Τμήμα μας διοργανώνει κάθε χρόνο τρία σεμινάρια που προκαλούν το έντονο ενδιαφέρον των μεταφραστών όλων των Οργάνων. Η σειρά των σεμιναρίων λέγεται «η Ορολογία στον μεταβαλλόμενο Κόσμο της Μετάφρασης». Ιδιαίτερη επιτυχία είχε η κοινή παρουσίαση από την Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο των γλωσσικών/μεταφραστικών πτυχών της νομοθετικής διαδικασίας στο πλαίσιο του σεμιναρίου με τίτλο «η Ορολογία στις Νομοθετικές Διαδικασίες». Στα σεμινάρια αυτά μετέχουν

προσωπικότητες του ακαδημαϊκού κόσμου και εκπρόσωποι της αγοράς από εξειδικευμένες εταιρίες που παρουσιάζουν τις νέες προοπτικές της ορολογίας στα λογισμικά αυτόματης μετάφρασης, όπως έγινε στο σεμινάριο του Ιουνίου με θέμα «Η Ορολογία στην Αυτόματη Μετάφραση» ή άλλως «Termites & CATs». Τα σεμινάρια αυτά που είναι ανοικτά και για έναν περιορισμένο αριθμό εξωτερικών συμμετεχόντων, συγκεντρώνουν πάνω από 300 άτομα στο ιστορικό πρώτο αμφιθέατρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Τέλος, θα ήθελα και να κλείσω αυτήν την παρουσίαση με μια πρωτοβουλία ειδικού ελληνικού ενδιαφέροντος: Η Υπηρεσία Ορολογίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων και το Περιφερειακό Κέντρο Πληροφόρησης του ΟΗΕ – Γραφείο για την Ελλάδα συνεργάζονται για την έκδοση του « γλωσσarium ελληνογενών όρων στο διεθνές δίκαιο».

Το πόνημα σε ηλεκτρονική και σε έντυπη μορφή θα καταγράψει όλους τους όρους με ελληνική ρίζα που περιέχονται στις Ευρωπαϊκές Συνθήκες, στον Χάρτη και τα βασικά κείμενα των Ηνωμένων Εθνών και στις Συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης και τη Νομολογία του Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Στρασβούργου.

Η έρευνα θα καλύψει αρχικά τις τρεις κύριες γλώσσες εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Αγγλικά, Γαλλικά και Γερμανικά και η αναζήτηση θα γίνεται με ευρετήριο για την κάθε γλώσσα.

Ο ελληνικός όρος από τον οποίο προέρχεται η κάθε απόδοση στις άλλες γλώσσες θα συνοδεύεται από τον ορισμό της αρχικής έννοιας.

Η μέθοδος που ακολουθείται είναι η αναζήτηση των ελληνογενών όρων στα ενοποιημένα κείμενα των τριών διεθνών οργανισμών με τα λογισμικά που χρησιμοποιούν οι Υπηρεσίες Ορολογίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το έργο θα περιέχει παράρτημα με τη βιβλιογραφία που αφορά έργα και μελέτες σχετικά με τις ελληνικές ρίζες πολιτειακών όρων στις ευρωπαϊκές γλώσσες.

Η ηλεκτρονική μορφή του γλωσσαρίου θα συμπεριληφθεί ως ειδική συλλογή στη βάση ευρωπαϊκής ορολογίας IATE, ενώ στόχος των εμπνευστών του σχεδίου είναι η προσφορά της έντυπης έκδοσης σε επίσημους επισκέπτες της χώρας από τους Θεσμούς της Ελληνικής Πολιτείας.

Ροδόλφος Μασλίας

Προϊστάμενος του Τμήματος Συντονισμού Ορολογίας

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο – SCH 06A010

L- 2929 Luxembourg-Kirchberg

Ηλ.ταχ.: rodolfos.maslias@europarl.europa.eu